

POLITIČNI INTERVJU

Po preglasovanju nimaš v parlamentu kaj početi

V zadnjem času je v Grosupljem zaznati drugačen politični utrip. Nekoliko uspavano skupščinsko življenje je razgibal odstop predsednika IS Zdravka Stegra, ki je povzročil pravo razburjanje v občinskem parlamentu. Nenadoma je prišlo do ostre politične parlamentarne razprave, čemur je sledila vrsta očitkov njemu osebno pa tudi koaliciji občinskega Demosa.

G. Frbežar, ste poslanec Zelenih v občinskem parlamentu, predsednik družbenopolitičnega zbora in obenem član predsedstva. Kako vi ocenjujete te dogodke?

Najbrž je znano, da je v zvezi s tem v občinskem parlamentu prišlo do nenadne polarizacije pa tudi ostre politične izmenjave mnenj, ki so se dejansko gibale od očitkov neresnosti predsednika IS do zamere predsedniku skupščine občine Grosuplje in Demosu, kot vladajoči koaliciji. Jaz sam sem bil v parlamentu med tistimi, ki so opozarjali na resnost situacije in vztrajali na tem, da je osnova nezmožnosti sporazumevanja v prvi vrsti posledica nekoliko ohole in ošabne pozicije Demosa že takoj po volitvah, na kar je večina že pozabila. Naj spomnim: takrat ta ni bila pripravljena na kakršnokoli sodelovanje s strankami izven koalicij ali s posamezniki iz teh strank, ki bi želeli sodelovati pri sestavi IS, četudi so imeli pred očmi samo stroko. Prav tako ista koalicija ni bila pripravljena na kakršen koli kompromis v tej zvezi. Vsak kompromis pa je v zgodnji demokraciji razumljen kot zmaga in nanj so vsi ponosni. Do takega obnašanja pa smo pri nas, kot je videti, na žalost, še zelo daleč. Posledica tega je bila današnja »neznanska lahkotnost vladanja«, če si sposodim izraz pisatelja Kundere. Posledica tega je bila umik opozicijskih strank. S tem je postala odgovornost vladanja nove oblasti še večja, pričakovati pa je bilo resnejše konflikte ob prvih večjih križih. In ena od teh je bila odstop predsednika izvršnega sveta.

Vendar, se strinjate, da je odstop vendarle v prvi vrsti osebna zadeva in da so v svetu odstopi normalni pojav.

Seveda se strinjam z vašo trditvijo. Vendar lahko in moramo na to gledati tudi drugače. Grosuplje ima v kratkem času že tretji izvršni svet in tretjega izgublja. Kaj takega si ta občina kratkoma ne bi smela privoščiti. Strinjam se, da bo to moralo biti v bodoče normalno, v tem kriznem trenutku pa to ni. Poglejte tudi tole: V republiškem izvršnem svetu je nekaj ministrov takih, da bi morali pri priči odstopiti. In ravno v tem je po svoje razvidna tudi dvočlennost Demosa. Po shakespeareško: odstopiti ali ne odstopiti. Je boljše imeti slabe ministre kot pa razkol? Na Hrvaškem se ob tem bolj zrelo obnašajo. Na občinskem nivoju se zadeva ponavlja. Nekaj ministrov bi bilo zrelih za odstop, odstopi pa predsednik izvršnega sveta. In sedaj bistveno: odstopa v trenutku, ko poslanci sprejemamo in potrjujemo novi

proračun občine in program. V trenutku, ko ga nekdo, ki ga jutri ne bo več tu, predlaga, moral pa bi ga izvajati. In ne pozabite, avtomatsko odstopa tudi kompletni izvršni svet. Ob tem pa ti neki poslanec v parlamentu prostodušno ugotovi, da stvar napihuje. Mislim, da je taka izjava v danem trenutku milo rečeno neodgovorna in nezrela. Po preglasovanju v parlamentu nimaš kaj početi. In če si načelen, potem moraš to tudi pokazati. Zato je to prej odgovorno kot pa neodgovorno dejanje, še posebej če veš, kot pravijo liberalni demokrati, da boš imel na naslednji seji med dvema točkama, tri minute časa, da boš eventualno posikal in predlagal svojega kandidata za to odgovorno funkcijo.

IVO FRBEŽAR

Kljub ostri razpravi na predzadnji seji skupščine pa so se, kot je videti, strasti nekoliko umirile. Pred zadnjo sejo skupščine je bila na vašo zahtevo, dokaj nenavadno, sklicana izredna seja družbenopolitičnega zbora, kjer so vsi, predsedstvo, člani izvršnega sveta in drugi pričakovali nadaljnjo politično zaostrovanje. To se ni zgodilo. Kako to?

Prvič, sklicana je bila res na mojo željo, vendar na podlagi mišljenja večjega števila poslancev iz različnih poslanskih klubov. In drugič, dejal sem že, da je vsak kompromis uspeh. Politika je dogovorjena. In na tej seji smo se vsemu, tudi ekstremistom navkljub, začeli pogovarjati. Porabili smo mnogo časa in štejem si v čast, da sem z zmernim vodenjem seje maniro dogovarjanja pripeljal v parlament. K temu so pripomogli tudi nekateri umirjeni, razmišljajoči in zreli poslanci iz vrst Demosa, ki jih osebno zaradi tega tudi cenimo in spoštujemo.

Na ta način smo, posredno tudi z razpravo na zadnji skupni seji vseh zborov, celotnemu parlamentu pokazali, da zmoremo zrelo sodelovati. Tako smo lahko, kljub ostri in kritični razpravi in vavedanju vsega tistega kar sem že povedal, izbrali novega mandatarja. Samo želimo si, da bi ta čimprej zbral ekipo, ki jo bo vodil v dobrobit občine skozi prihajajoče, nedvomno težke čase. Upam, da bo ta nova ekipa predvsem strokovno močna in da se kakšno vsi zavedamo, da je takih med nami malo. Da zato ne bo prevladovalo kratkovidno strankarsko gledanje skozi določeno dioptrijo, ki pa je nekateri žal objektivno niso sposobni sneti. Pozablja, da je včasih veličina v majhnih korakih.

(jk)

BORČEVSKA ORGANIZACIJA

Posebno skrb bodo posvečali ostarelim in bolnim članom

Občinska borčevska organizacija je v sredo, 3. aprila imela svojo letno skupščino. Poleg rednih organizacijskih zadev, ki jih je treba ob taki priložnosti popraviti, so borci ob svojem letnem obračunu predvsem sprejeli svoj program za letošnje leto, prav tako pa tudi program obeležitve 50. obletnice fašističnega napada na Jugoslavijo, ustanovitve OF in začetka oboroženega odpora slovenskega naroda proti okupatorju v občini Grosuplje. Objavljamo oba programa.

V letu 1991 bo organizacija ZZB NOV delovala v novih razmerah kot samostojna ne-strankarska organizacija. Aktivnost občinskega odbora ZZB NOV Grosuplje in njenih organov bo usmerjeno k uresničevanju programskih načel ter Statuta ZZB NOV Slovenije in Statutnega sklepa ZZB NOV občine Grosuplje.

Pri svojih aktivnostih bo občinski odbor ZZB NOV Grosuplje sodeloval s skupščino občine – vlado, občinskim upravnim organom, ki pokriva zadeve borcev NOV in vojaških invalidov, s političnimi strankami in drugimi družbenimi dejavniki in društvi v občini.

Na osnovi omenjenih izhodišč je občinski odbor v letu

1991 svojo dejavnost usmeril k sledečim nalogam:

1. V letu 1991 bomo obeležili 50. obletnico fašističnega napada na Jugoslavijo, ustanovitve OF in začetek oboroženega upora slovenskega naroda proti okupatorju v občini Grosuplje.

2. Sodelovanju z odborom aktivistov OF in domicilnimi enotami NOV. Sodelovanje bo zlasti pri organizaciji aktivnosti ob 50-letnici ustanovitve OF in vstaje slovenskega naroda (nadaljevanje s pisanjem Monografije NOB v občini Grosuplje, zbiranje zgodovinskega gradiva, organizaciji manifestacij in objavljane člankov v Naši skupnosti in sredstvih javnega obveščanja in podobno).

3. Tudi v letu 1991 bomo posvetili varstvu in vzdrževanju spomenikov NOB vso potrebno skrb. V zvezi s tem bomo sodelovali z ustreznimi upravnimi in strokovnimi službami občine in v občini.

4. Občinski odbor bo vse leto vzdrževal stike s Pokrajinskim odborom ANPI za gorško pokrajino in si prizadeval skupaj z občinskim vodstvom, da se sodelovanje razširi tudi na turistično in gospodarsko področje.

5. Oktobra meseca, ob vsakoletni obletnici padlih slovenskih in italijanskih partizanov, bomo pri spomeniku na Velikem Korinju pripravili komemoracijo, katere se vsako leto udeležijo veliko število italijanskih partizanov in njihovih svojcev.

6. Na področju socialno-zdravstvenega varstva borcev NOV in vojaških invalidov si bomo prizadevali, da bodo stalne priznavačine in enkratno pomoč prejemali vsi tisti, ki so v skladu z zakonom o priznavačinah udeležencev vojne, do njih upravičeni.

Posebno skrb bomo posvečali ostarelim in bolnim članom naše organizacije, tako da bomo o težjih socialnih problemih obveščali občinski center za socialno delo, vsem članom pa, ki bodo želeli iti v Dom starejših občanov, bomo nudili pomoč.

Najmanj enkrat na leto bomo s strani vodstev krajevnih združenj ZZB obiskali vse bolne člane in tiste, ki žive v domovih starejših občanov.

Po potrebi bomo spodbujali razne oblike prostovoljne družbene pomoči, bolnim, ostarelim in osamelim članom ZZB in vojaškim invalidom.

Za občinski odbor ZZB NOV
LOJZE KIKELJ

VRAČANJE ODVZETEGA PREMOŽENJA

Zoper novo pravno nasilje

V torek, 19. marca, je slovenska skupščina prvič obravnavala osnutek zakona o denacionalizaciji, to je zakona, po katerem naj bi začeli predvidoma v jeseni vračati s predpisi o agrarni reformi, nacionalizaciji in ob zaplembah odvzeto premoženje. S socializmom še vedno navdhnjena opozicija kaže velik odpor do vračanja »družbene« lastnine, kar seveda ne preseneča: težko se je posloviti od nekdanjih idejnih ustvar, še težje pa od koristi, ki so z njimi povezane. Politično najtrše obliko odpora zahteva, da se najprej izračunajo stroški vračanja, sploh pa naj bi med vojni »narodni« sovražniki ne dobili ničesar. Zadnje stališče zastopa tudi Zveza borcev. Veliko bolj naklonjeno pa tudi opoziciji glede na zakon o privatizaciji, po katerem naj bi doslej družbena podjetja – zaradi večjega gospodarskega zdravja oziroma podjetniške uspešnosti – prešla v zasebne roke. Nekatere stranke in sindikati opozarjajo na delavce, ki da tudi imajo pravico dobiti del premoženja, vendar to ni sporno jedro. Zlasti levičarske stranke imajo še vedno dosti svojih ljudi na vodilnih mestih v tovarnah in podjetjih, zato računajo, da bodo njihovi ljudje že uspeli dobiti primeren kos pogače.

Osnutek zakona o privatizaciji je bil v skupščini Slovenije v torek sprejet, s čimer je na tristopenjski pravni poti do uresničitve nekoliko prehitel zakon o denacionalizaciji, s tem pa se povečuje nevarnost, da bo družbeno premoženje najprej razprodano, za lastnike odvzetega premoženja pa bo ostalo premalo ali nič.

Zato si združenje lastnikov razlaščenega premoženja zelo prizadeva, da bi zakon bil čimprej sprejet, seveda z nekaterimi dopolnili oziroma spremembami. V zvezi s koristmi velikega števila upravičencev iz naše občine je še zlasti pomembna zahteva Združenja, da se med »krivične« zakone uvrstijo tudi: Temeljni zakon

o izkoriščanju kmetijskega zemljišča iz leta 1959, Zakon o kmetijskih zemljiščih iz leta 1973, Zakon o razlastitvi iz leta 1957, Zakon o razlastitvi in prisilnem prenosu pravice uporabe iz leta 1972 ter Zakon o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na zemljiščih, namenjenih za kompleksno gradnjo iz leta 1976. Po navedenih zakonih, zlasti še prvih dveh, je bilo v grosupeljski občini odvzetih večina kmetijskih zemljišč, po nekimi ocenitvah 2000 ha. Če zakon o denacionalizaciji navedenih zakonov ne bi upošteval, lastniki razlaščenih zemljišč ne bi bili upravičeni niti do papirnatih odškodninskih, češ da je bilo odvzeto že odplačano (v vrednosti petletnega pridelka). Tako pravno nasilje in tako odškodnino razglasa namestnica ministra za kmetijstvo za »družbeno« urejeno in neproblematično!

Vse kaže, da izhajajo odpori do vračanja zemljišč predvsem

iz uradov ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki ga vodi minister Osterc. Na občnem zboru Slovenske kmečke zveze – Ljudske stranke sem udeležence na to opozoril, vendar je uspelo zastopniku stranke iz Ljubljane pa tudi vodilnemu domačemu politiku kritične zahteve članov omiliti in prekriti s praznimi obljubami, da se bodo krivice poravnale tudi z drugimi zakoni. Kakšni sklepi so bili v zvezi z vračanjem kmetijskih zemljišč na zboru sprejeti, predsedniku Združenja lastnikov razlaščenega premoženja ni bilo sporočeno. Pač pa je predsednik Združenja odposlal protestno pismo, naslovljeno na dr. Franceta Bučarja, predsednika Skupščine Republike Slovenije, in na Lojzeta Peterleta, predsednika Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije, kar je bilo objavljeno tudi v Delu, 19. marca.

J. MÜLLER

IZ ŽIVLJENJA KMEČKE STRANKE

Delegacija bo šla k ministru

Slovenska kmečka zveza – Ljudska stranka se s svojimi podružnicami po vsej Sloveniji aktivno vključuje v reševanje kmetijske problematike. Tudi naša podružnica v Grosuplju ne zaostaja v prizadevanjih za boljši jutri na področju kmetijstva in za progresivni razvoj podeželja. V ta namen se 25. 3. 1991 sestal odbor KZ-LS v Grosuplju in po nekaj burni razpravi sprejel nekaj sklepov in predlogov.

Po obravnavi štirih prošenj, ki so prispale na oglasno povabilo k sodelovanju v funkciji sekretarja stranke, je odbor sprejel sklep in imenoval sekretarja stranke KZ-LS.

Predlagana je bila delegacija, ki naj bi odšla na razgovor z republiškim sekretarjem za pravosodje in upravo dr. Raj-

kom Pirnatom, o arondacijah, kot eni izmed zelo spornih točk v predlogu zakona o denacionalizaciji.

Predlagan je tudi popravek predloga občinskega proračuna, iz katerega naj bi se vsaj del sredstev namenjenih kmetijstvu uporabilo v obliki regresa za osemenjevanje živine in za zdravljenje kroničnega mastitisa pri kravah molznicah.

Še sedaj mi v glavi zvenijo besede, izrečene na sestanku, da kmetje ne morejo ničesar doseči samo zato, ker žuljave roke ne morejo prikazati življenja in njegovih problemov tako, kot sladkozvenečije besede politikov za govorniškimi odri.

Morda je tudi v tem kanček resnice in je kmetijska problematika v političnem delovanju

PROGRAM

obeležitve 50. obletnice fašističnega napada na Jugoslavijo, ustanovitve OF in začetka oboroženega odpora slovenskega naroda proti okupatorju v občini Grosuplje

Letos zaznamujemo 50 let od napada nacifašističnih sil na Jugoslavijo, njene naglega razpada in okupacije, ustanovitve Osvobodilne fronte ter začetek oboroženega odpora in osvobodilnega gibanja.

Z namenom, da bi prispevali k dopolnjevanju in utrjevanju zgodovinskega spomina slovenskega naroda in resnice, naj program obeležitve vsebuje naslednje dejavnosti:

1. Občinski odbor ZZB NOV Grosuplje predlaga skupščini in vladi, vsem političnim strankam, udeleženci Naše skupnosti, prostovolnim in kulturnim institucijam, da ta jubilej dostojno in dostojanstveno obeležimo z ustreznimi manifestacijami ter s pogledom v bodočnost.

2. 27. aprila – množična udeležba članov ZZB in občanov na osrednji proslavi 50. letnice OF v Ljubljani.

3. aprila – proslave v počastitev 50-letnice ustanovitve OF v večjih centrih občine.

4. 8. junija otvoritev spominske sobe NOB v občini Grosuplje v Titovem domu v Ivančni Gorici.

5. 30. junija partizanski miting pri lovski koči LD Grosuplje oz. spominskem obeležju bojem na Ilovi gorji (pri križu) – organizator OO ZZB NOV Grosuplje.

6. 29. oktobra – proslava v počastitev ustanovitve grosupeljske in stiške partizanske čete v okviru občinskega praznika organizator OO ZZB NOV Grosuplje.

7. Literarni večer – partizanski pisatelji – organizator Knjižnica Grosuplje in OO ZZB NOV Grosuplje.

8. Ob obletnici osvoboditve mesta Ljubljana se bomo udeležili pohoda po poti spomina in tovarštva.

Občinski odbor ZZB NOV GROSUPLJE